

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Význam netradičních investic pro profesionální i neprofesionální investory

Veverková Jana

Bakalářská práce
2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana Veverková**
Osobní číslo: **E12762**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Význam netradičních investic pro profesionální i neprofesionální investory**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je investování do vybraných netradičních investic a jejich přínos pro profesionální i neprofesionální investory na základě jejich charakteristiky a komparace.

Osnova:

- Základní pojmy k tématu.
- Charakteristika vybraných netradičních investic.
- Komparace těchto investic.
- Výhody a nevýhody pro profesinální i neprofesionální investory.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KOHOUT, P. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. Vyd. Grada Publishing, 2013, 7.vyd., 272s. ISBN 978-80-247-5064-4

POLÁCH, J. Reálné a finanční investice. Vyd. C.H. Beck, 2012, 263s. ISBN 978-80-7400-436-0

VÁCLAVÍČEK, J., VÁCLAVÍČEK, T. E-milionář, aneb, Jak investovat nejen do zlata. Vyd. Práh, 2008, 154s. ISBN 978-80-7252-220-0

VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. Vyd. Ekopress, 2005, 2.vyd., 465s. ISBN 80-86929-01-9

VESELÁ, J. Investování na kapitálových trzích. Vyd. Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 2.vyd., 789 s. ISBN 978-80-7357-647-9

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Josef Novotný, Ph.D.

Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 29. dubna 2016

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 29. 4. 2016

Veverková Jana

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Josefu Novotnému, Ph.D. za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Ráda bych zároveň poděkovala své rodině, která mi umožnila studium na vysoké škole a po celou dobu mě podporovala.

ANOTACE

Cílem této bakalářské práce bylo porovnat výhody a nevýhody vybraných netradičních investic pro profesionální a neprofesionální investory. Na základě vybraných kritérií byly popsány investice do diamantů, vína, čaje a komiksů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Investice, diamanty, víno, čaj, komiksy

TITLE

The importance of non-traditional investments for profesional and unprofesional investors

ANNOTATION

The aim of the bachelor thesis was compare andvantages and disandavtages of choosen non-traditional investments for profesional and unprofesional investors. On basis of choosen criterions was desribed investment in diamond, wine, tea and comics.

KEY WORDS

Investment, diamonds, wine, tea, comics

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 ZÁKLADNÍ POJMY	10
1.1 FINANČNÍ TRHY	10
1.2 REÁLNÁ A FINANČNÍ AKTIVA	10
1.2.1 Finanční aktiva.....	10
1.2.2 Reálná aktiva.....	11
1.3 INVESTICE.....	12
2 INVESTIČNÍ ROZHODOVÁNÍ	13
2.1 VÝNOS INVESTICE	13
2.2 RIZIKO VÝNOSU.....	14
2.3 LIKVIDITA INVESTIČNÍHO INSTRUMENTU.....	14
3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH INVESTIC	15
3.1 DIAMANTY	15
3.1.1 Historie diamantů.....	15
3.1.2 Výskyt diamantů.....	16
3.1.3 Hodnocení diamantů.....	16
3.2 VÍNO.....	20
3.2.1 Výroba vín	20
3.2.2 Hodnocení kvality vín	21
3.3 ČAJE.....	23
3.3.1 Rozdělení čajů	23
3.3.2 Hodnocení čajů.....	24
3.4 KOMIKS.....	25
3.4.1 Velikáni komiksu.....	26
4 KOMPARACE VYBRANÝCH INVESTIC	27
4.1 INVESTIČNÍ DIAMANTY	27
4.2 INVESTIČNÍ VÍNA	30
4.3 ARCHIVNÍ ČAJE.....	32
4.4 INVESTICE DO KOMIKSŮ.....	34
5 VÝHODY A NEVÝHODY PRO INVESTORY	36
ZÁVĚR.....	41
POUŽITÁ LITERATURA	42

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Systém hodnocení barev.....	17
Tabulka 2: Třídy čistoty	18
Tabulka 3: Nárůst ceny diamantů s parametry barvy D a čistoty IF v letech 2005 - 2015	29
Tabulka 4: Porovnání investic	36

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Investiční trojúhelník	13
Obrázek 2: Fantazijní tvary diamantů	19
Obrázek 3: Tolkovského briliant a jeho části	19

ÚVOD

Ukládání finančních prostředků za účelem jejich zhodnocení ve formě investic je atraktivní pro čím dál širší spektrum osob. Diverzifikovat portfolio je jedním z nejdůležitějších kroků pro snížení rizika, a proto se vedle finančních investic nabízí především investice reálné, které během posledních desítek let zvyšují svoji popularitu. Mezi nimi se často objevují investice netradiční, které mohou investorům nabídnout jistotu v dobách ekonomických krizí a zároveň spojit investici s příjemným zážitkem.

Cílem práce je investování do vybraných netradičních investic a jejich přínos pro profesionální i neprofesionální investory na základě jejich charakteristiky a komparace. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V části teoretické jsou vysvětleny základní pojmy související s investicí na trzích s alternativními investicemi a kritéria pro jejich hodnocení, kterými jsou výnos, riziko a likvidita. Jsou zde uvedeny základní informace, které by měl investor znát při svém rozhodování o investici. Investice jsou popsány z hlediska jejich původu, výskytu, hodnoty a dalších charakteristik. U každé z investic je uveden způsob, jakým jsou hodnoceny a kdo je oprávněn je oficiálně ohodnotit.

V praktické části je vyhodnocení vhodného výběru investic do vybraných reálných aktiv na základě zvolených kritérií tak, aby poskytla užitečné informace potenciálním investorům. U každé investice je uveden vhodný postup nákupu, jako je výběr druhu vybrané investice, zprostředkovatel nákupu, množství finančních prostředků vložených do investice a doba investice. V poslední kapitole práce jsou uvedeny výhody a nevýhody konkrétních netradičních investic.

1 ZÁKLADNÍ POJMY

1.1 Finanční trhy

Finančním trhem nazýváme místo, kde se střetává nabídka a poptávka po penězích a kapitálu. Je to systém tržních vztahů, který vytváří podmínky pro bezpečný a efektivní přesun peněžních prostředků mezi subjekty s finančním přebytkem a finančním nedostatkem tak, aby byly naplněny jejich zájmy. [27]

Finanční trh slouží jako místo, kde se investoři snaží zhodnotit své úspory, za účelem zvýšení současné hodnoty finančních prostředků, o co nejvyšší zisk. [42]

Finanční trhy se dělí na segmenty podle druhu investičních instrumentů na:

- peněžní trh, tedy trh, kde je obchodováno výhradně s krátkodobými finančními instrumenty (úvěry, půjčky a dluhopisové cenné papíry);
- kapitálový trh, kde jsou obchodovány dlouhodobé finanční instrumenty (cenné papíry);
- devizový trh, kde se obchoduje s devizami (pohledávky v cizí měně);
- trh reálných aktiv, kde, už jak název napovídá, funguje obchod s reálnými aktivy. [42]

1.2 Reálná a finanční aktiva

Aktiva jsou chápána jako uchovatele hodnoty, mohou být hmotná i nehmotná s vnitřní hodnotou. Zahrnují vše, co vlastníkově přináší výnos. Dají se rozdělit do dvou skupin podle společných charakteristik na finanční a reálná.

1.2.1 Finanční aktiva

Výsledkem finančních investic jsou finanční aktiva, charakteristická nehmotnou povahou. Často mají listinovou nebo elektronickou formu a slouží jako uchovatel hodnoty s návratností v budoucnosti. Náklady na transport jsou zanedbatelné, jsou snadno směnitelné, nahraditelné a neopotřebovávají se, což je jejich nesporná výhoda oproti reálným aktivům. Finanční aktiva lze rozdělit do tří kategorií: peníze, majetkové finanční instrumenty a dluhové instrumenty.

Peníze jsou nejvýznamnějším finančním aktivem, které plní funkci prostředku směny, míru účetní jednotky a uchovatele hodnoty. Mají vysoký stupeň likvidity a neexistuje pro ně

výrobní substitut, protože nemohou být nekontrolovatelně vyráběny ani nahrazeny jinými statky. Majetkové finanční instrumenty jsou doklady o vlastnictví, jako kupříkladu nárok na podíl na zisku a výnosech a z nich vyplývající práva. Jedná se především o akcie, nebo obchodní podíly. Dluhové instrumenty zaručují navracení peněz majiteli dlužníkem, nebo dohodnutou odměnu. Mezi takové řadíme poskytnuté úvěry, dluhopisy, bankovní vklady a směnky. [32]

1.2.2 Reálná aktiva

Instrumenty, které mají hmotnou podobu nazýváme reálnými aktivy, řadíme mezi ně zároveň také soubory nehmotné, jako je software, licence či know-how. Na rozdíl od finančních aktiv, která zpravidla nemají hmatatelnou podobu, můžeme nalézt u reálných instrumentů jistou formu užitku pro majitele. Mohou přinášet i emocionální potěšení z vlastnění určitého aktiva, které však nelze vyjádřit peněžními jednotkami, a proto je pro každého investora subjektivní. Řadíme mezi ně nemovitosti, umělecká díla, diamanty, zlaté mince, víno, známky, atp. [29];[42]

Každá položka reálných aktiv je ojedinělá, to znamená, že i cena na pohled stejných instrumentů se může výrazně lišit, na rozdíl od akcií stejné společnosti se stejnou nominální hodnotou, jež můžeme považovat za totožné. [42]

Tato aktiva mají kromě subjektivního nadšení i mnoho výhod, a to, že umožňují zajištění proti inflačnímu znehodnocení, které je ověřeno zkušeností investorů a měřením analytiků. Jejich výnosová míra vlivem inflace zpravidla roste, naproti tomu u finančních instrumentů výnosová míra spíše klesá. Důvody k pořízení reálných aktiv jsou shrnuty v následujících bodech:

- zajištění se proti inflačnímu znehodnocení;
- diverzifikace rizika v portfoliu;
- zajištění proti politickému riziku;
- dosažení kapitálového zisku;
- osobní uspokojení. [42]

Nevýhody, které mohou odradit případného investora :

- vysoké transakční náklady;
- nepřítomnost likvidního a efektivního trhu;

- žádný peněžní důchod;
- značně kolísající výnosová míra;
- alternativní možnosti s vyššími výnosy. [42]

1.3 Investice

Z markoekonomického hlediska mluvíme o investicích jako o součásti hrubého domácího produktu společně s výdaji domácnosti na spotřebu, státními výdaji a čistým exportem, který přináší majitelům zisk. Ze strany poptávky mají investice vliv na okamžitou poptávku, což může zajistit růst podniku. Ze strany nabídky mají investice dlouhodobý vliv na rozšiřování majetku. [29]

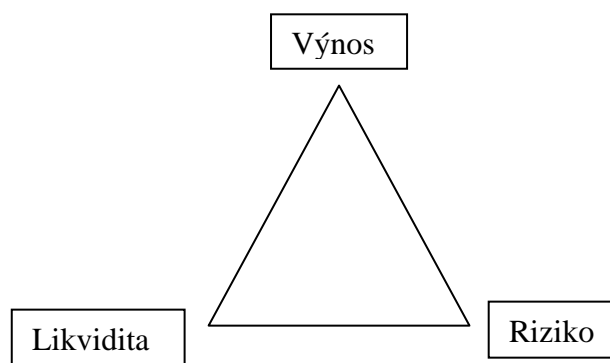
Z hlediska účetnictví můžeme investice definovat jako kapitálové výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného, nehmotného a finančního majetku a bývají vymezeny účetními a daňovými předpisy. [40]

„Investice jsou zdrojem výnosu, v průběhu delšího časového období.“ [29]

2 INVESTIČNÍ ROZHODOVÁNÍ

Pro každého investora je nezbytný proces rozhodování a výběru správné investice nebo hodnocení investice, jež již byla uskutečněna. K tomu slouží především tři ukazatele pro stanovení vhodného instrumentu, výnos, riziko a likvidita. [42]

Investor se vždy snaží dosáhnout maximálního výnosu, při co nejnižším riziku a nejvyšší likviditě. Tento vztah je znázorněn pomocí investičního trojúhelníku zobrazeného na následující obrázku, kde je vidět, že nelze najednou dosáhnout všech vrcholů. V praxi se investor však neseťká s investicí, která by splňovala ideálně všechna kritéria, a tudíž je nutné obětovat maximalizaci některého kritéria, ne ho však opomenout zcela. Upřednostňování určitého kritéria a vzájemná výměna vedoucího kritéria se nazývá „trade off“. [42]

Obrázek 1: Investiční trojúhelník

Zdroj: vytvořeno podle [42]

2.1 Výnos investice

Výnos, neboli souhrn příjmu, které investor z daného investičního instrumentu získá, je odměna za podstoupené riziko. Ne vždy však vysoký výnos stojí za podstoupení velkého rizika, a proto je investor ochoten snížit svůj nárok na výši výnosu. Na druhou stranu je nutné podstoupit jisté riziko, aby byl výnos pro investora lukrativní. [36]

Výnos investice může být měřen dvěma způsoby:

- absolutně - čistým výnosem (ziskem), což je rozdíl mezi výnosem a investovanými prostředky sníženými o příslušné daňové povinnosti;
- relativně - mírou výnosu, což je poměr čistého výnosu (zisku) k celkovým nákladům, tato míra se označuje jako „výnosové procento“. [27]

2.2 Riziko výnosu

Ve světě investic je chápáno riziko jako nebezpečí odchylky skutečné výnosové míry od té předpokládané (či očekávané). Prohlédnout riziko, naučit se s ním pracovat a zařadit ho do hodnocení o rozhodování o investici je důležitou součástí přemýšlení investora. Tatož očekávaná výnosnost může být spojena s různými riziky. [29];[36]

Riziko je nedílnou součástí situací s nejistým výsledkem, kde se na jedné straně nachází možnost vysokého výnosu a na straně druhé neúspěch přinášející ztrátu. Je zde třeba pochopit rozdíl mezi rizikem a nejistotou. Riziko zmiňujeme v situacích, kdy známe pravděpodobnost různých výsledků nebo ji můžeme odhadnout. Naproti tomu nejistota je neznámý výsledek či náhodný jev, který nemůžeme předpokládat. V literatuře se můžeme setkat s pojmem stupeň nejistoty, což je určitá hodnota statistické pravděpodobnosti výskytu rizika v nějakém intervalu. [29]

2.3 Likvidita investičního instrumentu

Likviditou nazýváme schopnost přeměnit investiční instrument na hotovost v co nejkratším čase při minimálních transakčních nákladech.

„Za likvidní považuje investor takový investiční instrument, který může prodat během několika minut bez toho, že by zaznamenal ztráty ve své hodnotě.“ [42]

Může být ovlivněna mnoha faktory, z nichž je třeba zmínit druh a charakteristika daného instrumentu a také charakter trhu, na kterém je obchodováno. Pokud si budeme chtít představit nejlikvidnější aktiva, vhodným příkladem je hotovost, pokladniční poukázky, státní dluhopisy, nejdůvěryhodnější akcie a devizy. Široký trh, s velkým počtem investorů a velkým množstvím obchodů a nízkými transakčními náklady můžeme označit za likvidní trh.[42]

3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH INVESTIC

Netradiční či alternativní investice jsou širokým pojmem, skrývajícím instrumenty hmotné i nehmotné, rozsáhlé svým umístěním i o velikosti milimetru, ale především se jedná o investice spojené s osobním zážitkem, sběratelstvím nebo vášní pro konkrétní instrument.

V rozpětí možností pro investování je však jistá nižší likvidita a také vyšší riziko spojené s obchodem. Příkladem takových investic mohou být zlaté mince, vzácná literatura, hudební díla, významné obrazy, automobiloví veteráni, golfové hřiště, lékařské konopí, software, figurky komiksových a filmových postav.

Pro účely této bakalářské práce byly vybrány čtyři investice, diamanty, víno, čaj a komiksy, které budou přiblíženy na následujících stránkách.

3.1 Diamanty

Diamanty jsou nejtvrďšími minerály (nerosty). Spolu s rubíny, safíry a smaragdy je řadíme mezi drahokamy. Konkrétně se jedná o průhledné drahokamy (pro zařazení do skupiny musí být splněna kritéria průhlednosti, tvrdosti a vzácnosti). Diamanty jsou považovány za krále drahokamů. I přes vysoké transakční náklady a vysoké riziko podvodů, je pro mnoho zkušených investorů, kteří se vyznají v hodnocení diamantů, trh s diamanty lákavý. Vysoká cena za nízkou váhu, minimální cenové výkyvy a zkušenosti minulých let jsou důvodem stále rostoucího zájmu investorů. [26];[42]

„To, že by se zhroutila cena diamantů, je s ohledem na jeho fundament jen velmi těžko představitelné.“ [16]

3.1.1 Historie diamantů

První diamant byl objeven v Indii již ve starověku, která byla až do 18. století jediným místem známým výskytem diamantů. Z historických údajů byla objevena první zmínka o obchodu s diamanty již v době tři sta let před naším letopočtem. Kusy tvarované do dokonalého osmistěnu patřily automaticky vládci, ostatní, méně vzácné kameny byly využívány při obchodu jako platidlo. Diamanty se ovšem také cenily pro svoji vysokou tvrdost. V antickém Řecku se tradovaly pověsti o úlomcích na zem spadlých hvězd či slz bohů. Zde vzniklo první označení diamantu „adamas“ čili „nepřemožitelný“. [26]

Na základě poznatků o specifickém krystalovém směru odvodil Friedrich Mohs (1773-1839) desetistupňovou škálu tvrdosti, kde právě diamant jako jediný má stupeň číslo 10. Bylo tedy prokázáno, že diamant je nejtvrdším přirozeně se vyskytujícím minerálem. [26]

Za svoji historii se stal součástí mnoha mystických, možná z části pravdivých, příběhů, což diamantu vybudovalo určité kouzlo, vzácnost a tajemství, které láká mnoho sběratelů a investorů, a tím i zvyšuje hodnotu těchto drahých kamenů.

3.1.2 Výskyt diamantů

Největším nalezištěm na Zemi byla až do 18. stolení právě Indie. Dnes existuje již jen pět ložisek v Indii, která mají jen místní význam. Nejbohatší diamantové ložisko následujícího období bylo objeveno v roce 1725 v brazilském státu Minas Gerias hledači zlata. První africký diamant „Eureka“ byl nalezen v roce 1867 poblíže britského sídla Hopetown v Kapské provincii v Jižní Africe u řeky Oranje, kde bylo později objeveno sekundární ložisko. Byl vybroušen a stal se součástí Světové výstavy v Paříži, dnes je Eureka, jeden z nejvýznamnějších diamantů, uložen v soukromé sbírce. Množství produkováných diamantů a nalezených ložisek v krátkém čase lákalo tisíce lidí toužících po bohatství na tříměsíční cestu do centra nalezišť diamantů v Africe. Toto období se nazývá diamantová horečka. [26]

Po nespočtu pozorování, analýz a let průzkumů byly vyvinuty pokročilejší prospekční metody, při nichž se zemský povrch prozkoumává ze vzduchu, z povrchu i pomocí vrtů do různé hloubky. Tento průzkum však může trvat i mnoho let. Velkým úspěchem je nalezení dolu v severním Transvalu na hranici s Botswanou, který již od roku 1993 produkuje stejné množství diamantů jako všechna ostatní jihoafrická ložiska dohromady. Prospekce se provádí také ve Finsku, Bolívii, Grónsku, Austrálii, Číně a Kanadě. U některých ložisek je předpokládán veliký nárůst produkce po prozkoumání celé oblasti. [26]

3.1.3 Hodnocení diamantů

U diamantů se zaměřujeme především na čtyři kritéria neboli 4C: barva (colour), čistota (clarity), hmotnost (carat) a brus (cut). Hodnotitelé mají nelehký úkol, který je daný přesným postupem a určitými předpoklady. Mezi nejdůležitější z nich řadíme především přesné a standardizované normy, dobře odstupňovanou sadu zkušebních kamenů pro porovnání barev diamantů, řadu vyzkoušených praktických technik, znalost používání přístrojů a technických pomůcek a mnoho praktických zkušeností a znalostí. Před započítáním práce je nutné důkladné očištění kamene a mezi osobní předpoklady hodnotitele řadíme především dobrý zrak, anonymitu, objektivitu a trpělivost. Tyto předpoklady jsou pravidelně ověřovány pomocí

zkoušek na zkušebních diamantech. Test probíhá na zkušebních kamenech náhodně a samozřejmě bez vědomí hodnotitele. Cílem je, aby diamanty, které již byly jednou hodnoceny, získaly stejné hodnocení od stejné osoby. Tyto skupinové zkoušky mohou odhalit například slábnoucí zrak nebo klesající schopnost koncentrace. [26]

Barva

Vznik barevnosti drahokamů vzniká absorpcí světla při průchodu kamenem. Viditelné bílé světlo, které je směsí barev různých vlnových délek (od červené se 780 nanometry po fialovou se 380 nanometry), je různě absorbováno odlišnými kameny, kde hlavními aspekty je druh kamene a jejich chemické složení. Diamanty se vyskytují v barevné škále od růžové, přes červenou, modrou, zelenou, žlutou až k hnědé a černé. Nejvzácnější barvou je červená a růžová, avšak nejvzácnějším diamantem je bezbarvý krystal, neobsahující žádné stopové prvky nebo barevná centra. Bezbarvý diamant je dále hodnocen podle stupně bělosti. Nažloutlé diamanty jsou běžnější než perfektně čiré, ty jsou však hodnoceny v barevné škále nejlépe. [26]

Barvy bílých diamantů jsou rozděleny podle stupnice od D do Z, kde stupeň D označuje prvotřídně bílou a stupeň Z žlutou. První systém hodnocení barev byl navržen v roce 1930, pro popis barev byly užívány názvy původních nalezišť, na jehož systému funguje právě používaná stupnice Amerického gemologického institutu (GIA). Tyto stupnice spolu s názvy barev podle České gemologické laboratoře (ČGL) jsou uvedeny v následující tabulce. [15];[26]

Tabulka 1: Systém hodnocení barev

Referenční skupina podle GIA	Barevná skupina podle ČGL	Původní označení
D	výjimečně bílý +	Jäger
E	výjimečně bílý	River
F	vzácně bílý	Top Wesselton
G	bílý +	
H	bílý	Wesselton
I	lehce tónovaná bílá	Top Crystal
J		Crystal
K	tónovaná bílá	Top Cape
L		Cape
M - N	velmi lehce nažloutlý	Low Cape
O - R	lehce nažloutlý	Very Light Yellow
S - Z	nažloutlý	Light Yellow

Zdroj: vlastní zpracování na základě [26]

Čistota

Proces růstu diamantů je doprovázen výchyly tlaku a teploty. Tyto faktory vedou ke vzniku nehomogenit, tak zvaných inkluzí, které jsou nalézány ve vnitřní struktuře diamantů. Vnitřní vady jsou nalézány ve formě zákalů, teček, puklin, krystalické nebo pevné inkluze a pérek (typy prasklin). Vnější vady, jako například malé praskliny, malé záštipy, puklinky či linie, čistotu nesnižují. Charakteristiky jako fraktury, poškození úderem, přírodní povrch, škrábance, popáleniny a jiné vady jsou hodnoceny u brusů. [26]

Čistotu zkoumá zkušený odborník 10 krát zvětšující lupou nebo binokulárním mikroskopem při denním světle. Mezi faktory pro hodnocení čistoty diamantu řadíme velikost, počet inkluzí a jejich viditelnost a vzhled, polohu a typ inkluze. V následující tabulce jsou znázorněny třídy čistoty, které charakterizují diamant podle zmíněných faktorů. [7];[26]

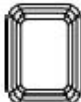

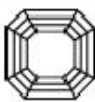

Tabulka 2: Třídy čistoty

Třída čistoty	Mezinárodní stupnice	Počet a velikost inkluzí
IF (LC)	Internally Flawless (Loupe Clean)	žádné inkluze (čistý pod lupou)
VVS (VVS1+VVS2)	Very Very Small Inclusions	velmi malé, obtížně viditelné
VS (VS1+VS2)	Very Small Inclusions	velmi malé, obtížně viditelné
SI (SI1+SI2)	Small Inclusive	malé inkluze, snadno viditelné
P1	Inclusions 1	okamžitě rozeznatelné
P2	Inclusions 2	větší nebo četnější inkluze, okamžitě rozeznatelné
P3	Inclusions 3	velké nebo četně inkluze, okamžitě rozeznatelné

Zdroj: vlastní zpracování na základě [26]

Brus

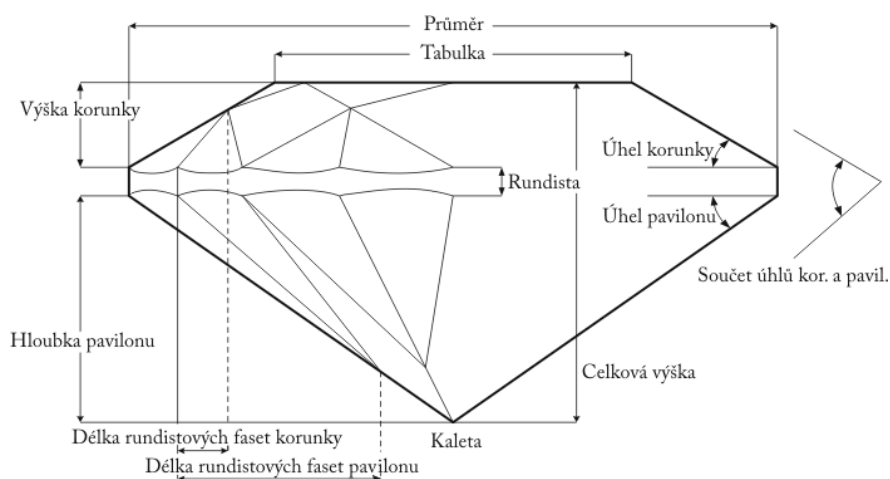
Diamanty se brousí do mnoha tvarů, mezi nimiž dominuje kulatý brilant s osmičetnou symetrií. Brilant je nejstarším a nejtradičnějším brusem kamene, což způsobilo, že se diamantům často říká brilanty, bez ohledu na jejich tvar brusů. Markýza, srdíčko, slza (kapka), ovál, roháček neboli smaragdový brus a další fantazijní tvary diamantů jsou znázorněny na následujícím obrázku. [26]

							
briliant	markýza	princes	smaragd obdélník	kapka	ovál	smaragd čtverec	srdce

Obrázek 2: Fantazijní tvary diamantů

Zdroj:[34]

Krom ojedinelých tvarů napomáhá vybroušení diamantů k odstranění neprůhledné vrstvy, která často pokrývá povrch přírodních kamenů. Ve vybroušeném stavu skrývá diamant vynikající optické vlastnosti. Zkušený brusič se znalostí fyzikálních a optických zákonů dokáže při uplatnění přesně vypočítaných úhlů a rovin dosáhnout doplňující se kombinace třpytu, refrakce světla, totálního odrazu a jiskření. Takový diamant pak dosáhne nejvyšší brilance. Takovým lze označit briliant s Tolkovského brusem, zobrazeným na obrázku číslo 3, na němž jsou popsány hodnocené proporce brusu diamantů. [26]

Obrázek 3: Tolkovského briliant a jeho části

Zdroj: [15]

„Kvalita diamantu se tedy vždy odhaduje na základě každodenní zkušenosti s broušenými diamanty, a dále na základě měření proporcí diamantu.“ [26]

Hmotnost

Hmotnost všech drahokamů je mezinárodně měřena v karátech, u diamantů udávanou na dvě desetinná místa. Jednotka hmotnosti karát (ct) se dá vyjádřit jako 200 mg (0,2, g). Velmi malé brillanty je možné měřit v bodech, kdy jeden bod odpovídá jedné setině karátu. Jedno karátový diamant se označuje v širším váhové rozmezí (0,95 - 1,05 ct), avšak cena

se může i přes malý váhový rozdíl lišit až od 15%. Cena se stanoví násobením hmotnosti kamene cenou za jeden karát pro danou hmotnostní skupinu. Cena za karát roste s velikostí kamene, čím je kámen větší, tím je zároveň vzácnější. Díky přesnosti brusu briliantu je možné stanovit hmotnost i pomocí pevně stanovených rovnic bez použití speciálních vah. [26]

3.2 Víno

Složité proces, ve kterém hraje roli mnoho faktorů, jako je poloha vinice, vlastnosti půdy, kvalita hroznů, technologie výroby, způsob sklizně, distribuce a v neposlední řadě zkušenosti vinaře a počasí daného roku, vede ke vzniku alkoholického kvašeného nápoje, vína. [43]

Tradice výroby vína se začala psát 8000 let před naším letopočtem, některé zdroje dokonce uvádějí původ zkvašených šťáv až do roku 14000 př.n.l. Bylo by pošetilé představit si tehdejší víno v dnešní podobě. Vína se například ředila slanou mořskou vodou, podávala se sušeným ovocem nebo se sladila medem. Již ve starověku jsou ale viditelné rozdíly v kvalitě vín podávaných vyšším vrstvám a vína ke konzumaci pro poddané. Dodnes je pokládáno za jeden z nejstarších nápojů světa, nápojem bohů. Lidé si neuměli vysvětlit reakci při kvašení a považovali účinky alkoholu za dar z nebes. [23]

Vína jsou dělena do různých kategorií, podle charakteristických vlastností vín:

- Bílá, vyráběná z bílých, růžových, červených nebo modrých hroznů, které jsou po procesu výroby rmutu (narušení slupek), hned lisovány a vzniká čistý mošt připravený ke kvašení.
- Červená, vyráběná z modrých hroznů, rmut není hned lisován, ale nechá se fermentovat (nakvášet), pro uvolnění barvy ze slupek. Proces fermentace se stanoví na několik hodin až jeden měsíc, podle požadované barvy.
- Růžová (rose), vyráběná převážně z modrých fermentovaných hroznů. Další možností je míchaní červeného tichého vína a bílého šumivého. [12]

3.2.1 Výroba vín

Při výrobě hroznů hraje především vliv fáze před započítím zpracování hroznů. Správný výběr umístění vinice, odrůdy vinné révy, péče o půdu a staří a kvalita vinice může být více než polovina úspěchu. Vinobraní je nutné naplánovat nejlépe několik týdnů dopředu a pečlivě sledovat množství cukru v hrozně, což je znakem zralosti. V případě nepříznivých klimatických podmínek je nutné, aby majitel vinice rozhodl o předčasné sklizni nebo zda

bude riskovat, že po nepříznivých dnech nastoupí teplé dny pro dozrání plodů. Sběr hroznů probíhá ruční nebo mechanizovanou sklizní, u kvalitních vín je stále dáována přednost ruční sklizni, kdy sběratel hrozny neporuší a navíc dokáže posoudit, zda jsou již dostatečně zralé na sklizeň. [18];[24]

Lisováním rmutu se oddělí pevné složky od tekuté složky, moštu. U takto získaného moštu se sleduje cukernatost podle stupnice, která určuje množství cukru na kilogram moštu. V procesu fermentace (kvašení) kvasinky reagují s cukrem obsaženým v moštu a následně se proměňují na alkohol a oxid uhličitý. Kvasinky jsou speciálně vypěstované a vyšlechtěné kultury nebo přírodní kmeny, přirozeně se vyskytující v okolním ovzduší. V této fázi se mošt postupně mění na víno. Pro každý druh vín (bílé, červené, růžové a speciálně šumivé) existují drobné odlišnosti ve výrobě vín. Poté víno dozrává v sudech (u všech kvalitních vín v sudech z dubového dřeva). [10];[18]

Jak je všeobecně známo, víno s věkem zraje, zlepšuje se. Ne pro každý druh vína toto pravidlo platí. Všechna levnější vína, většina bílých a růžových, ale i lehká červená nejlépe chutnají mladá. Špičková bílá a červená vína jsou prodána dávno předtím než jsou určena ke konzumaci, vína určená k archivaci. Při zrání se rozvíjí chuť tříslovin, kyselin a cukrů. Skvělé víno s budoucím potenciálem je již finančně náročnějším a péče o něj je nezbytná. Podmínky vhodné pro skladování vína jsou stejně důležité jako dodržení zásad pro vznik ušlechtilého vína. Tmavé chladné místo v mírně vlhkém prostředí, kde může víno v klidu zrát jsou kupříkladu podzemní sklep, chladicí skříně s regulací teploty nebo je možné zaplatit za úschovu profesionální firmou. Přemíra světla může uškodit především šumivému vínu a vysoká teplota způsobuje rychlé zrání, které však může vést k méně příjemné chuti. [35]

Teplota v níž by mělo být víno uloženo, může být v rozsahu 7 - 18 °C (lépe je však dodržet stupně v rozmezí od 10 do 13 °C), především by teplota vína neměla kolísat. Změny teplot mohou negativně působit na korkový uzávěr, který by mohl ztratit funkci dokonalého uzávěru. Lahve s korkovým uzávěrem jsou uskladňovány v horizontální poloze tak, aby korek nevyschl, nezměnil objem a nevpustil dovnitř vzduch. [35]

3.2.2 Hodnocení kvality vín

Tři základní vjemy degustace jsou vzhled, vůně a chuť, známé jako „oko“, „nos“ a „patro“. [35]

Hodnocení vína (degustace) je proces, kdy se degustátor snaží najít nějakou chybu bez přítomnosti okolních vlivů (názory ostatních). Při takzvané slepé ochutnávce by degustátor měl rozeznat i odrůdu a ročník na základě vůně a chuti. [18];[35]

Vzhled

Pomocí oka posuzujeme nejprve čistotu, jež by u všech vín měla být perfektně průhledná, u některých vín jsou přijatelné lehké bublinky, ale u většiny představují závadu. Víno, které i po usazení zůstává kalné by mělo být vyloučeno z hodnocení. Při rozkroužení vína ve skleničce jsou patrné způsoby toku vína (tenká, pevná vlákna plynoucí po stranách skleničky), které jsou důsledkem viskozity vína. Při denním světle se zkoumá barva vína, podle níž lze poznat identitu vína. Jemně odkloněná sklenička od těla naproti bílému pozadí, které dá nejlépe proniknout téměř růžovým až neprůhledně tmavým odstínům u červeného vína a vodově bezbarvých až po tmavě žlutou barvu i bílého vína. U růžových vín můžeme očekávat barevnou škálu od namodrale růžové přes purpurově růžovou až po oranžově růžovou. [35]

Barva vína je ovlivněna zemí původu, délkou zrání a stářím vína. Světlejší bývají suchá lehká vína z chladnějších podnebných oblastí, plnější barvu mají vína sladší z teplejších oblastí. Barva může být intenzivní, bledá, živá, mladistvá, nahnědlá, na okraji skleničky se udržuje barva jako důkaz kvality nebo bledne do vodového konce. [18];[35]

Vůně

Člověk je podle odhadu schopen rozeznávat 2000 - 4000 různých pachů, zkušený degustátor dokáže u vína rozlišit až 1000 různých vůní. Žádné konkrétní vůně nejsou pro vína specifické, mohou být přirovnány k čemukoliv podobnému. [30]

Rozkroužením sklenice se víno provzdušní a vůně se otevře, nos je vsunut do sklenice a po velmi hlubokém přičichnutí se nastartují nervová čichová čidla. Vůně vín lze zkoumat s nejméně dvouminutovými intervaly, aby byla vůně vnímána plnohodnotně. První dojem může hrát významnou roli, člověk má čichovou paměť a pozitivní dojem z aroma se odráží v konečném hodnocení a rozhodnutí o výběru vína. Vůně může být hladká, hebká, s nádechem vůně dubových sudů, harmonická, mladistvá, zralá nebo předurčuje, že už by víno mělo být neprodleně konzumováno nebo potřebuje dozrát. [35]

Chuť

Chuť je rozhodujícím faktorem výběru vín a měla by odrážet vůni vína. Pohárky na jazyku dokážou rozeznat sladkou, kyselou, slanou a hořkou chuť. Při ochutnávce se upije doušek

a nechá se projít všemi chuťovými receptory, chuť lze poté vyjádřit širokou škálou přirovnání, které se neomezuje na čtyři základní chuti. Po polknutí lze posuzovat, jak dlouho zůstane na jazyku chuť vína, což je dobrým indikátorem kvality. [18];[35]

Chuť může odhalit sílu alkoholu, kyselost a kvalitu. U červených vín množství tříslovin, které pocházejí ze slupek bobulí, čím jsou tmavší, tím déle se macerují a tříslovina způsobí, že při ochutnání se ústa až svaští. U vín šumivých zase chutí odhalíme perlení, jehož síla rozhoduje o stylu vína (plně šumivé, pološumivé nebo téměř nešumivé) a velikost bublinek odhaluje kvalitu (čím menší bublinky, tím lepší víno). Na závěr je však důležité subjektivní hodnocení ochutnávajícího, které vždy nemusí jít ruku v ruce s výsledky hodnocení. [35]

3.3 Čaje

Po vodě druhý nejrozšířenější nápoj je dnes považovaný za běžný nápoj. Propojuje různé kouty světa, kultury a národnosti, jeho druhy a příprava se však liší. Příležitostí pro využití čaje je nespočet, i proto se jedná o významné aktivum, oslovující stále větší počet investorů. Nápoj, jehož hlavní složkou jsou lístky čajovníku, může být obohacen a mnoho chuťových složek přes ovoce, mléko, med a byliny. Nespočet druhů čaje je vyráběno v sáčkové formě pro masovou spotřebu a zároveň v sypané formě čaje kvalitní a specializované. Na světě existuje více než 3000 druhů čaje. [9];[28]

Pochází z Číny odkud se později začal pěstovat i v Japonsku a Evropě, byl součástí běžného života, sloužil jako prostředek k léčbě chorob, doplněk obchodních a jiných jednání a dokonce se kvůli němu vedli války. Dnes je čaj rozšířen i do Afriky a Ameriky, nejvíce se však stále čaje vypěstuje i vypije v Asii. Od vzniku čajových sáčků ve 20. století začal být sypaný čaj z trhu vytlačován a tím se zároveň i snižovala kvalita čajů určených pro každodenní spotřebu. To však z kvalitní čajových listů udělalo zajímavý artikl pro investory. V rozvojových zemích je čaj často jediným prostředkem vynášejším prostředky ekonomice a nabízejícím práci pro obyvatele. [28]

3.3.1 Rozdělení čajů

Všechny čaje se vyrábějí z čajovníku, stálezelené rostliny, která se nachází ve třech variantách: čínské, assámské a indonéské, lišící se především vzrůstem, velikostí listů a doby poskytování sklizně. Typ rostliny však neurčuje druh čaje, neboť ze všech typů čajovníku lze odlišným způsobem výroby získat různé druhy čajů. Do výroby jsou zahrnuty procesy sklizně, zavadnutí, rolování, oxidace, sušení a třídění. [41]

Podle způsobu výroby můžeme rozdělit čaje:

- Černé; často nazývané červené podle barvy nálevu. Vždy procházejí čtyřmi kroky přípravy: zavadáním, svinováním, oxidací a sušením. Při oxidaci listy černají a získávají typickou čajovou vůni.
- Modrozelené; nazývané také modré, červenozelené či černozelelé. Lístky se nesbírají příliš brzy, ale nechají se zavadnout na přímém slunci a potom jsou přetřásány, aby změkly. Po usušení lístky lehce zežloutnou a barva nálevu může být od světle po tmavě hnědou.
- Zelené; surové listy se nejdříve nechají zavadnout, kdy se odpaří vlhkost a listy změknou, tak aby bylo zabráněno oxidaci. Jedná se o zkrácené zavadání, ale musí probíhat v chladu a rychle.
- Bílé, listové lupeny se sbírají před rozvinutím. Po sběru lístků probíhá velmi pomalé sušení a následná oxidace, a tak čaj neztmavne, čímž by byl znehodnocen. Vzniká světlý nálev lehce slámové barvy.
- Žluté, vznikající podobně jako zelené čaje, avšak sušení u nich neprobíhá rychle. Sušení trvá 6-8 dní v silných vrstvách přikrytých plachtou, během nichž listy zežloutnou.
- Pchu-er, čaje vyrábějící se dvěma způsoby. Typ Sheng Pchu-er vznikne zráním čerstvého zeleného čaje, jež v průběhu let tmavne a mění se jeho chuť. Druhý Schu Pchu-er je zralý hned od výroby. Často jsou považovány za univerzální lék. [28];[38];[41]

3.3.2 Hodnocení čajů

Podobně jako u vín je chuť a kvalita čaje ovlivněna podnebím, půdou, nadmořskou výškou, sklizní, zpracováním, mísením, balením, dopravou a skladováním. Ve fázi třídění jsou lístky prosety různě velkými sítý a roztříděny podle velikosti. Nejlepší kategorie znamenají většinou nejvyšší kvalitu, kde listový čaj patří mezi kvalitnější než zlomkový. Velikost listů je podstatná pro výslednou chuť a vůni čaje, čím větší listy, tím probíhá louhování čaje pomaleji. [28]

Suché lístky by měly být lesklé, pravidelné a přibližně stejné velikosti, bez stop větviček nebo stonků. Po spaření by měl být nálev čirý. Čaj se pro správné ochutnávání nechá

přirozeně zchladnout, aby dosáhl teploty 45 - 50 °C. Při degustaci je hodnocena barva, vůně a chuť čaje. [41]

Barva

Barva by měla prozradit o jaký typ čaje se jedná. Vždy by měla být jasná, bez zákalu, který většinou vypovídá o nekvalitě čaje. Pro posouzení barvy je potřeba jasné světlo, klid, absence rušivých pachů i správná volba nádoby. Intenzivní barva značí sílu nálevu i jeho ostrost. [41]

Vůně

Pro správné posouzení vůně se využívá speciální nádobí, vyšší nádoba ze které se nálev nalije do nižší postupně se rozšiřující, ve které má vůně šanci proniknout. Podobně jako při zkoumání barvy potřebuje zkušený degustátor na posouzení vůně čas a klid. Vůně je poměrně přesnou předzvěstí chuti a spolu s barvou snadno odhalí vlastnosti čaje. [19]

Chuť

Na závěr degustace je při správné teplotě hodnocena chuť, která by od prvopočátku měla být hladká a čerstvá. Zatuchlost, nadměrně výrazná chuť nebo cokoliv, co od čaje není očekáváno je často důvodem nešetrné manipulace s čajem či jeho skladováním. [28]

Pro chuť a vůni se užívají termíny *aftertaste*, což je chuť přetrvávající v ústech, čím déle, tím lépe; a *afterglow*, který vyjadřuje kvalitu energie čaje, projevující se jako přetrvávající rozehřátí duše po vypití čaje. [28]

3.4 Komiks

Komiks je druh umění, ve kterém je spojen příběh a kresba, vydáván knižně, periodicky formou časopisů a strips (velmi krátký pás obrázků). Komiks může být často týmovou prací, protože vyžaduje výtvarný i literární talent. Důvodem takové oblíbenosti komiksů je především přítomnost superhrdiny, který dokáže porazit zápornou sílu. Často za použití nadpozemských sil a tak se stávají idoly. Fakt, že tituly, které většinou po přečtení ztratily pro majitele hodnotu a často byly poničeny, způsobil vzácnost zachovalých málo se vyskytujících sešitů. [6]

Počátek komiksu sahá až do starého Egypta, skutečný zrod jako takového se však datuje do druhé poloviny 19. století. Největší popularitu nabyl v Americe, kde nejdříve vyplňoval prázdné místo novin, ale později si vysloužil nezastupitelné místo v mnoha vydavatelstvích jako samostatný výtisk. Populární komiksy se začaly prodávat

po dílech v sériích na pokračování a díky reklamám přinesly i vysoké výnosy. Ve 30. letech se v Americe poprvé objevil komiks s názvem Superman a množství vydaných kusů se od druhého čísla začalo enormně zvyšovat. Po úspěchu se mnoho autorů pokoušelo o stejný úspěch a superhrdinové zahltily svět. Díly později začaly vycházet v různých zemích světa avšak omezený počet výtisků a jejich čím dál větší vzácnost, udělala z komiksů významnou investici pro sběratele. [20]

Sběratele můžeme rozdělit na primární zájemce o sešity, série a popřípadě knihy a na sběratele doplňků, tedy komiksových figurek a triček. Pro všechny je však důležitý stav kupovaného komiksu či předmětu, nepoškozené vazby a obalu. Investoři se naopak soustředí na finanční stránku a proto vybírají starší první vydání a další cenné komiksy.

3.4.1 Velikáni komiksu

Aby investor své peníze neprodělal, je důležité do problematiky komiksů proniknout, pro sběratele, který od dětství každý týden čeká na své pravidelné číslo oblíbeného výtisku bude jistě snazší rozpoznat komiks vhodný k investici než pro laika, který se mezi hrdiny neorientuje. Zároveň hraje roli i kompletnost sbírky, protože série byť jen bez jediného výtisku tak ztrácí svoji hodnotu a mnozí na doplnění sbírky čekají dlouhé roky. Nejen původní tituly z počátku éry komiksů, ale i moderní fenomény a limitované edice či omezený počet výtisků se mohou vyšplhat na enormní sumy. [21]

Mezi takové tituly řadíme původní díl komiksu Action comics, ve kterém se objevil Superman a další série o tomto nadpřirozeném hrdinovi, dále Spiderman, Ironman a Batman, z nových sešitů to může být komiks Živí mrtvý nebo další nově vydané komiksy, nesoucí hodnocení CGC, ochranné známky organizace Certified Guaranty Company. Tato organizace hodnotí komiksy a uděluje jim známku od 1 do 10 podle výjimečnosti a stavu zboží. [2]

4 KOMPARACE VYBRANÝCH INVESTIC

Množství movitých investorů stoupá a tím i zájem o alternativní investice spojené s investičními příležitostmi. Možnost vlastnit něco reálného, čemu investor rozumí a možnost zisku, který může být stabilnější i výnosnější než u finančních aktiv se stává rok od roku zajímavější.

4.1 Investiční diamanty

Světový trh s diamanty ovládá skupina De Beers, společnost, která skupuje diamanty od vlastníků dolů, následně surové diamanty zpracovává pro investiční činnost, ve formě šperků či na průmyslové užití a následně je prodává.

Diamanty jsou považovány za symbol bohatství a moci. Jejich cena se burzovně sleduje téměř 110 let a v průběhu těchto let neustále roste. Za tuto dobu klesla jen dvakrát, v 70. letech 20. století a v roce 2008. Zároveň neexistuje jediná srovnatelná investice v poměru ceny k velikosti. Investice do diamantu může být investicí, na které nelze prodělat. Cenu udržuje především vzácnost diamantů, vyčerpatelnost zdroje přírodního nerostného bohatství, nadčasovost a nezníčitelnost. Doly s klesající výtěžností a nepřítomnost nových perspektivních nalezišť stupňuje vzácnost diamantů a tím i jejich cenu. Pravidelně narůstá hodnota diamantů průměrně o 10 - 15 % ročně, některé barevné kameny i přes 20 %, tudíž zaručuje stabilní výnos. [17]

Nejvyšší cena vydražená na aukci je 1,66 miliardy korun českých a zaplatil ji majitel růžového diamantu v roce 2013. Jedná se o diamant Pink star (Růžová hvězda), který byl vybroušen v roce 2003 o váze 59 karátů, což znamená, že za každý karát majitel zaplatil 28 milionů korun českých. To však není nejvyšší cena v přepočtu na karáty, prvenství v hodnotě za jeden karát má dvanácti karátový diamant Blue Moon, který stál svého majitel 1,2 miliardy korun českých, tedy 100 milionů za jeden karát, čímž se stal nejdražším diamantem na světě. [25]

Největší dosud nalezený diamant měl v surovém stavu 3106 karátů (10 x 6 x 5 cm) a bylo z něj vybroušeno 9 kamenů. Dva z nich jsou stále součástí britských korunovačních klenotů a ty jsou největšími vybroušenými kameny na světě s 530 a 317 karáty. U takových skvostů se dá už jen stěží vyčíslit cena. [7]

Při pořízení investice existuje určité riziko falzifikátů, což vede k vyšším pořizovacím nákladům na ověření pravosti odborníkem. Padělky se vyskytují i spolu s falešnými

certifikáty, pravost lze ověřit mnoha triky, ale žádný nezaručuje stoprocentní jistotu na potvrzení pravosti. Na černém trhu s diamanty se lze stále setkat s takzvanými krvavými diamanty, které jsou vytěženy ve válečných zónách především v Africe. Domorodci včetně dětí jsou nuceni k práci, mnoho lidí tak přišlo o život nebo bylo mučeno. To vše jen pro získání finančních prostředků na další zbraně. Certifikáty, které jsou hodnocením z gemologických laboratoří nejsou nikdy přiděleny diamantům krvavým, a i tím bojují proti násilí páchaném na lidech. Pokud by některá ze zemí porušila pravidla o prodeji těchto diamantů, bude okamžitě vyloučena ze mezinárodního trhu s diamanty. [15]

Volné diamanty vhodné k investici jsou označeny certifikátem s hodnocením 4C z nezávislé gemologické laboratoře. Obchodní zprostředkovatel prodeje si k ceně diamantu přičte také marži z prodeje. Naopak tato investice nenese žádné průběžné výnosy, zisk je dán pouze schopností levně nakoupit a výhodně prodat. Při pořízení je důležité najít prodejce s vazbou na světový diamantový trh, kteří často slibují i zprostředkování budoucího prodeje. Diamanty mohou být uchovávány na úschovných místech nebo je investor může mít fyzicky ve formě kamene nebo šperků stále u sebe. Je možné s nimi volně obchodovat po celém světě, neexistuje pro ně žádné omezení. [7]

Diamanty se nekupují na jméno, nemusí být zapsány v registru, jsou určitým skrytým bohatstvím, ke kterému je důležitý pouze certifikát pravosti. Jsou obchodovány v cenách dolarů, je proto důležité sledovat cenu dolaru vůči domácí měně při nákupu i prodeji. [14]

Růst ceny může být odvozen i od velikosti diamantů. Údaje z roku 2014 ukazují, že růst ceny jedno karátového diamantu D IF byl v letech 2003 - 2013 o 63 % (kde D je označení barvy a IF čistoty diamantu) a u diamantu s pěti karáty D IF v letech 2003 - 2013 o 165,3 % ceny. Ceny jsou však také navýšeny o marži obchodníka a daň z přidané hodnoty, tudíž je při nákupu diamantu nutné zhodnotit i tyto aspekty. Růst cen dalších velikostí je zobrazen v následující tabulce. [10]

Tabulka 3: Nárůst ceny diamantů s parametry barvy D a čistoty IF v letech 2005 - 2015

počet karátů	nárůst v %
1.00	67
1.50	79
2.00	89
3.00	156
4.00	147
5.00	170

Zdroj: vlastní zpracování na základě [7]

Co se týče konkrétních kritérií pro hodnocení investic, je u alternativních investic kritická likvidita. Není snadné najít kupce ve chvíli, kdy má investor zájem o jejich prodej. V tomto případě nastupují investiční společnosti, které již nabízejí služby zprostředkování odkupu a tím dělají z diamantů poměrně likvidní investici. Je možné nabídnout diamant k odkoupení zpětně i investičním společností, avšak je nutné počítat s možnými náklady na ověření pravosti a tím i s oddálením okamžiku prodeje. Dalo by se i spekulovat o hodnocení diamantu a z něho vycházející určení ceny, kde neexistuje standardizace oceňovací metody. Vzhledem k vysoké pořizovací ceně a s tím spojených nákladů jsou diamanty vhodné především na dlouhodobé investice v řádech desítek let či několika generací. [14]

Diamanty se neobchodují na standardních komoditních burzách a nemají cenový index. Pro nezkušeného investora může být odrazující nepředstavitelnost a nesrovnatelnost ceny, kterou si omezenými zkušenostmi nemá možnost ověřit bez odborné pomoci a nadhodnocenou cenu zjistí až při nákupu. Nabídka služeb obchodníků není regulovaná, a proto je třeba ostražitosti při hledání věrohodného prodejce, kdy někteří garantují i budoucí odkup diamantů.

Orientační pravidelně aktualizované doporučené ceny diamantů sestavuje Rapaport, celosvětově uznávaný systém, který sestavuje index velkoobchodních cen diamantů Rapaport Diamond Report. Ceny jsou stanoveny na základě podrobné analýzy a jsou výchozí pro obchodníky z celého světa. Většina prodejců prodává diamanty s určitou marží nad touto cenou. [15]

Největší hrozba pro růst cen diamantu jsou kameny umělé, které stále častěji nahrazují přírodní diamanty a vzhledem k nižší ceně by mohly snížit poptávku po pravých diamantech a tím ohrozit jejich cenu. Pro růst ceny diamantu naopak hovoří vyčerpatelnost nalezišť.

Při nákupu diamantů jako investice je doporučená minimální cena 200 - 250 tisíc korun českých, avšak dlouhodobá výnosnost se dá předpokládat již od stotisícových investic. Ideální je však mnohem vyšší suma, protože s velikostí a kvalitou diamantů se úměrně zvyšuje i růst ceny. Následuje výběr prodejce, který musí být vázán na světový diamantový trh. V České republice je možné zmínit společnost DIC Diamond International Corporation, která je členem diamantové burzy v Dubaji a akcionářem antverpské diamantové burzy, tudíž nabízí diamanty z nejvýznamnějších míst a snižuje riziko likvidity tak, že nabízí pomoc se zprostředkováním odkupu. Investor má možnost zvěčnit ocenění diamantu na tenkou plošku po obvodu kamene, na kterou je pomocí laserové technologie vypáleno originální číslo kamene a znak gemologické laboratoře. Takový postup je výhodný v případě zasazení diamantu do šperku.[7]

Existuje však i možnost investice do diamantu pro investory s nižším obnosem peněz, ať už volné kameny od 0,1 karátu nebo diamanty zasazené do šperků, ke kterým zákazník obdrží certifikát. Program společnosti DIC Diamantová jistota nabízí postupný nákup diamantu na splátky a to již od 1500 korun českých. [14]

Další alternativou k nákupu volných diamantů mohou být diamantové dluhopisy, které jsou emitovány diamantovými investičními společnostmi. Jejich výnos činí 6 % ročně. Tyto dluhopisy jsou dostupné již od částky v přepočtu 25 000 korun českých, což opět diamanty přibližuje i drobnějším investorům. Dluhopisy jsou vydávány na pět let, což je další nespornou výhodou pro mnohé investory oproti dlouhodobému charakteru investic do kamenů. Koupí i prodej dluhopisu zprostředkovává investiční společnost a k jeho koupi je vydán certifikát. [4]

4.2 Investiční vína

Výjimečnost vín a jejich hodnotu ovlivňuje oblast původu, kvalita, ročník, významná ocenění, hodnocení degustátora i počet lahví na trhu. Čím vyšší je kvalita vína a čím méně je lahví k dispozici, tím vyšší je jejich cena. Pouze 0,2 % všech vyrobených vín na světě je určeno k investici. Pozitivem trhu s vínem je vysoká stabilita, hodnota vína se v minulých letech buď zvyšovala nebo stagnovala. Například na trhu Grand Cru Classé v Bordeaux se za posledních 30 let nikdy nestalo, aby hodnota vína klesla pod nákupní cenu. Často je také víno nakupováno po více kusech lahví, dokonce je v některých případech neprodejné jinak než po například dvanácti kusech. [17]

Nejdražší víno na světě bylo vydraženo na konci roku 2014. Jednalo se o 114 lahví Romanée-Conti z nejlepší vinice v Burgundsku za 48 milionů korun českých, což je v přepočtu 420 tisíc korun českých za lahev. Nejdražší prodané víno v maloobchodní síti bylo prodáno v Dubaji za neuvěřitelných 4,7 milionů korun českých. Jednalo se o limitovanou edici 6 dvanácti litrových lahví Balthazar Château Margaux 2009 a právě v Dubaji se jednalo o tři z nich. [8]

Roční výnos ze správně vybraného vína se pohybuje mezi 10 až 15 %, ovšem není výjimkou, že některá investiční vína dosáhnou zhodnocení až několik desítek procent ročně. Investiční vína jsou obchodována na burze s vínem LIV-EX. Globální burza zajišťuje pro své členy transparentní, bezpečný a efektivní obchod s vínem. Nákup z burzy Liv-ex je možné uskutečnit prostřednictvím zprostředkovatele. Původ těchto vín je z 85 % z Bodeaux, ze 7 % z Burgundska a zbytek je původem z USA, Itálie, Champagne a Rhony. Například víno z Bordeaux Château Margaux z roku 1995 znásobilo svoji hodnotu o 453 % z fáze uzavření v sudech a totéž víno z roku 2008 rostlo ročně průměrně o 16 % hodnoty. Ve světě je nákup uskutečňován i prostřednictvím aukcí v aukčních domech. [22]

Profesionální investor má možnost zúčastnit se degustací, které jsou pořádány konkrétními vinařstvími i jinými společnostmi. Cena se pohybuje mezi 400 - 1500 českými korunami a zahrnuje větší množství vzorků. Avšak ke správnému hodnocení je potřeba minimálně degustační kurz, jehož cena začíná na 18 000 korunách českých. Je však vhodné mít již větší znalosti či požádat o radu odborníka, který skutečně může poznat vhodné víno určené k investici. V některých případech ani možnost degustace není a je nezbytné spolehnout se na recenze odborníků. [4]

Při nákupu je prvotní výběr vína vhodného pro investici. Mezi taková vína patří především vína francouzská, konkrétně potom z oblasti Bordeaux nebo lze nalézt i v oblastech Portugalska a Španělska. Vína určená k investování mohou mít potenciál zrání až třicet let, červená dokonce až 60 let. Nákup se doporučuje uskutečnit již při zraní vín v sudech, před stáčením do lahví, kdy je jejich cena nižší a tím pádem investora čeká nejlepší zhodnocení. Tento výjimečný typ nákupu prakticky nehotové investice se nazývá „en primeur“, jedná se o víno z poslední sklizně. V tuto chvíli je víno jednoznačně nejlevnější, ovšem otázkou je o kolik se cena navýší po stočení do lahví, to že vzroste je však jisté. Ovšem u vín, u nichž je budoucí zájem již pro svoji kvalitu a pověst předurčen, se stále vyplatí nákup i již stočený v lahvích. Skladování již nakoupeného vína je jedním z nejdůležitějších nákladů po nákupu. Náklady na vinařské boxy či sklady nebo na pronájem

boxů ve vinařských společnostech jsou nedílnou součástí investování do vína. Mezi případné náklady patří také pojištění, přeprava a provize pro zprostředkovatele. [4]; [10]

Cena vína poprvé stoupá asi 2 roky od nákupu, kdy je víno stáčeno do lahví. Následně cena postupně roste dokud víno zraje a zároveň při snižování množství nabízených lahví na trhu. Nejkratší vhodná doba pro držení investice je pět let. Podle charakteru vína může být doba kdy víno zraje v lahvích, tak aby bylo již určeno ke konzumaci, i dvacet let. Oceňování vín probíhá čtyřikrát ročně, kdy se oceňuje pořizovací cenou a následně k termínu prodeje tržní cenou. Nejčastěji jsou vína oceňována v eurech a britských librách. Cena se pohybuje od 5000 korun českých až po stovky tisíc.

Liv-ex zajišťuje prakticky 24-hodinovou likviditu, v případě, že investor zvolí uskladnění přímo v britských úschovnách vína, což zaručuje i správné uskladnění. Riziko investice do vína je při správném výběru velice nízká. Pravděpodobnost ztráty vložených úspor je pouze 1,8 %. [4]

Vhodný okamžik pro prodej vína se vyhodnocuje na základě informací o kvalitě, ceně a dalších kritérií. Takový prodej je možný zprostředkovat díky investičním společnostem, což zlepšuje likviditu investičních vín. Likvidita prodeje vína v průběhu zrání již může být výrazně nižší, takže je lepší zvážit dobu, jakou je investor ochoten vytrvat. Otázka likvidity lze tedy vyřešit již při nákupu smluvením pomoci při prodeji. Je samozřejmě možné prodat investiční víno i bez odborníka, kupříkladu restauracím nebo soukromým osobám, kdy je cena určena především shodou nabídky a poptávky. Tato cesta však může trvat déle a likvidita se tudíž vysoce snižuje. [44]

Nejčastěji se pro investici do vína rozhodují investoři, kteří mají k tomuto moku osobní vztah, avšak díky odborníkům není investice do investičních vín nereálná ani pro laické investory.

4.3 Archivní čaje

Obchodování s čajem se uskutečňuje ve třech fázích, a to zaprvé v surovém stavu, za druhé po výrobě a zpracování lístků a následně již po procesech výroby. Cena narůstá s každým stupněm zpracování, tudíž nejlevnější je nákup ihned po vypěstování čaje. Společnosti jež zpracovávají čajové lístky si stanoví přidanou hodnotu, za kterou budou ochotni prodat, avšak nejvyšší náklady jsou vynaloženy na export čajů. Distribuční cesty mohou tvořit až 80 % ceny. Následující položkou ceny je propagace a marže společností. Cena čaje není jednotná, ale je určována na základě kvality a nabídky a poptávky. Prozatím

není čaj obchodován na burze a proto nemají na cenu vliv žádné spekulace na burze. Trh však může být ovlivněn geopolitickými faktory ať v místě plantáží nebo zpracování čaje. [37]

Podobně jako u vína se chuť čaje zlepšuje s věkem. Některé čaje získávají na ceně i desítky procent ročně. Archivní čaje nabývají na hodnotě a podle čajových mistrů s věkem nabývají i životní energii čchi. Celkový obchodovaný objem investičních čajů je velmi malý oproti množství celosvětové produkce čaje. Výnos může činit 7 až 15 %.

Čajem se obvykle obchoduje na aukcích, přímým prodejem mezi producenty a obchodníky nebo prostřednictvím státních a soukromých firem. V rámci aukce má kupující možnost ochutnat a ohodnotit kvalitu šarže o jejíž nákup má zájem. Vzhledem k náročnosti posouzení kvality čaje je dobré zajistit si pomoc od profesionálního odborníka, který nejen že by měl disponovat zkušenostmi v rámci hodnocení čaje, ale zároveň sleduje trhy s čaji a je schopen posoudit objektivnost nabízené ceny. Na jeho úsudku obvykle závisí konečná cena čaje. Jedním z nejobchodovanějších čajů je Pchu-er a jeho obliba stále stoupá. V půlce 70. let a od 80. let do roku 2000 docházelo k výraznějším fluktuacím cen, ale trh čajů Pchu-er se poměrně rychle stabilizoval. Riziko spojené s investicí do čaje je absence trhu na západě. Většina prověřených prodejců čajů vhodných k investici se nachází v Asii, odkud i lístky pocházejí. Riziko nespočívá v poklesu ceny, ale v možnosti obchodovatelnosti, kdy se investor musí rozhodnout mezi prodejem zpět na asijský trh a nebo vyhledá zájemce na místním trhu, což však z hlediska likvidity může obchod zpomalit. [31];[37]

Postupem času došlo k vytvoření určitých standardů a certifikace, zaručující zdravotní nezávadnost produkce, pracovní podmínky farmářů a zaměstnanců na plantážích s důrazem na environmentální aspekty. Tato certifikovaná značka zajišťuje že cena, kterou producent tohoto čaje inkasoval, je pro něj ekonomicky přijatelná, že ve všech fázích produkčního cyklu byly dodržovány základní environmentální požadavky na trvale udržitelný rozvoj a dále že společnost, která tuto značku certifikovala, dodržuje zásady společenské odpovědnosti. Získání takového ocenění je nesnadné a zahrnuje splnění náročných podmínek a požadavků, které jsou na producenty kladeny. [33]

Při uskutečnění investice je zásadní výběr správného čaje. Nejčastěji vybíranými jsou již zmíněné čaje Pchu-er, které se nacházejí v divoké i již cíleně pěstované podobě. Jejich zpracování vyžaduje důsledný postup odborníků tak, aby bylo dosaženo již předem stanované verze čaje. Na trhu se vyskytují čaje Pchu-er od lehkých zelených (Sheng) až po tmavé zemité (Shu) druhy. Podle typu čaje se odlišuje i jeho cena. Vzhledem k delší době zrání Sheng Pchu-er je jeho cena výrazně vyšší a může dosahovat až desítek tisíc za koláč. Nejdražší

vydražený Pchu-er byl dvoukilový Fu Yuan-chang za 34 milionů korun českých, pravděpodobně se jedná o nejstarší čaj na světě z počátku 20. století. Ceny takto starých Pchu-erů je velmi těžké určit, často bývají jedinými svého druhu na světě a s každým prodaným čajem v těchto astronomických cenách se dá očekávat zvýšení ceny příště prodaného. Běžná cena archivního padesátiletého čaje je k sehnání okolo 50 korun českých za gram. [31]

„Pu-erhy, které dosáhnou kolem 30 let „věku“ posléze obecně rychle nabývají na hodnotě. Čaje starší 50 let jsou již takřka výhradně určeny do sbírek, nicméně ti, co takové čaje ochutnali, o nich pějí v superlativech. Opravdu vyzrálé čaje získávají nebyvalé chuťové charakteristiky a získávají také silné čchi, aneb životní energii.“ [37]

4.4 Investice do komiksů

Několik desítek let starých komiksů určitého vydání by se dalo snadno spočítat, a proto je investice do komiksů velmi stabilní a nehrozí zde znehodnocení. Opět je však velmi malé množství z celkové produkce vhodné k investici. Většinou je třeba se zaměřit na tituly notoricky známé pro jejich filmové zpracování, zrod nebo smrt superhrdiny nebo například první vydání. Například v dubnu letošního roku je velmi atraktivní komiks Deadpool, jehož filmové zpracování je od února na programech kin, což okamžitě zvýšilo hodnotu sešitu. Vždy s nově natočeným filmem na motivy nějakého komiksu se jeho cena rapidně zvyšuje. Díky nadpřirozenosti postav je funkce komiksů nadčasová a nehrozí tak riziko snížení jejich hodnoty. Originální titul je možné sehnat již od 7 000 korun českých a investice je považovaná za velmi lukrativní vzhledem ke zkušenosti s komiksem New Mutant, ve kterém se hlavní postava Deadpool objevil poprvé a jenž byl oceněn známkou deset a prodán v přepočtu za 450 tisíc korun českých. [1];[3]

Zatím vůbec nejvyšší částka utržená za komiks je 27,6 milionů korun českých za první vydání Action Comics z roku 1938, v němž se poprvé objevil superhrdina Superman. Většina takto oceňovaných komiksů je z dob před lety 1970, jen pár novějších může dosáhnout podobných hodnot. Na začátku roku 2016 bylo vydraženo 15. číslo komiksu Amazing Fantasy z roku 1962 za 11 milionů korun českých, jeho stav byl ohodnocen známkou 9,4. Jeho původní majitel jej koupil v roce 1980 za 50 000 korun českých. [3]

Má-li však investor menší obnos peněz a dostatek času na jejich zhodnocení, je vhodné investovat do komiksů novějších, které budou zajímavé pro dnešní mladou generaci. Takové komiksy se dají průměrně sehnat od 500 - 5000 jako například série The Walking Dead.

Některé novější komiksy vycházejí ve více variantách obalu, kdy některá může být příkladem skvělé investice, kupříkladu 2. varianta komiksu Edge of Spider-verse byla v roce 2014 prodávána za necelých sto korun českých a na konci roku 2015 již měla hodnotu 45 000 korun českých. [39]

Rozdíl mezi sběratelem a investorem je i ten, že investor nepořídí bez rozmyslu jakýkoliv cenný sešit, ale pouze jeden či dva konkrétní tituly. Skutečnou cenu mají komiksy, které jsou oficiálně hodnoceny. Odhadovat výši zhodnocení v průběhu let by bylo velmi nepřesné, ale lze uvést případ nákupu prvního vydání komiksu Batman za 315 tisíc amerických dolarů, který byl o dva roky později prodán za 850 tisíc amerických dolarů. [1];[13]

V případě ohodnocených komiksů je cena opět vyšší, avšak při hodnocení se firma zaručuje za kvalitu ocenění, komiks opatří zapečetěným plastovým obalem a stručným popisem konkrétního komiksu. V popisu je kromě názvu komiksu, autora a roku vydání a udělená známka a název firmy jenž ji udělil. Díky těmto proprietám je komiks ochráněn proti poničení a znehodnocení a jeho majitel má zároveň jistou záruku kvalitní investice. [1]

Většina komiksů na své ceně neztrácí. Výnos je prakticky jistý, avšak doba po níž hodnota investice vzroste je těžko odhadnutelná. Komiksy mají poměrně vysoké náklady na pořízení, ale náklady na uskladnění jsou prakticky mizivé. Díky malému trhu vychází v České republice prakticky to nejlepší co světový trh nachází, pro podřadné tituly zde nezbývá místo. Za to se však dá konstatovat že kvalita tisku je vzhledem k nižšímu objemu než ve světě mnohem kvalitnější, to se však nutně musí odrazit v ceně. Česká republika má také několik vzácných kousků, o které by ne jeden sběratel neváhal usilovat, avšak ceny se nikdy nevyšplhají k sumám jako ve světě. Například komiks Hellboy z roku 1999 byl prodán za 30 000 korun českých v roce 2015 a kompletní edice nebo širší sbírky nikdy nejsou prodány bez určitého zisku. Proto je možné říci, že i zde si investor může úspěšně rozšířit své portfolio, je k tomu však zapotřebí větší množství času na prozkoumání trhu. [5]

5 VÝHODY A NEVÝHODY PRO INVESTORY

Na základě zjištěných skutečností o investicích je finálním úkolem zvolit správnou investici tak, aby investor zhodnotil své vložené finanční prostředky co nejlépe v předem zvoleném časovém úseku.

V tabulce číslo 4 je provedena komparace konkrétních investic na základě vybraných kritérií.

Tabulka 4: Porovnání investic

	Vhodná doba investice	Množství finančních prostředků	Průměrný roční výnos	Likvidita
Diamant	minimálně 5 let, dle doporučení několik desítek let	250 tisíc korun a více	10 - 15 % (20% u barevných kamenů)	vysoká
Diamantový dluhopis	5 let	od 25 tisíc korun	6 %	vysoká
Víno	10 let a více	5 tisíc korun až stovky tisíc	10 - 15 %	vysoká (24 hodin v případě Londýnské burzy)
Čaj	záleží na druhu čaje	tisíc korun a více	7 - 15 %	střední
Komiks	nelze určit ideální délku investice, vzhledem k náhodnosti ovlivňujících faktorů	5 tisíc korun a více	nelze určit průměr	záleží na momentálně prodávaném komiksu

Zdroj: vlastní zpracování

Všechny čtyři investice jsou ovlivňovány bez rozdílu na aktuální politicko-ekonomické situaci ve světě, kurzu měny, inflaci a nesporně i dalších faktorech. Ty však u všech vybraných aktiv nikdy nezpůsobují tak radikální snížení hodnoty, jako u finančních aktiv. Jsou často využívány právě v ekonomických krizích, kdy finanční aktiva ztrácejí hodnotu. V takových dobách lidé často i směňují úspory za hmotné statky, které uchovávají hodnotu. Dávají možnost osobního užitku ať už se jedná o potěšení u diamantu, chutě u vína a čaje nebo kulturní zájem u komiksů.

Investiční doporučení pro diamanty

Uvažujeme-li o investorovi, který se snaží zhodnotit své finanční prostředky moudře, je nutné je rozdělit mezi více investičních nástrojů a tím diverzifikovat riziko. Diamanty jsou považovány spíše za doplňkový investiční nástroj. Pro začínajícího investora je vhodnější volbou investovat nejprve menší obnos peněz, a tak získat čas na získání zkušenosti na nákup diamantů s vyššími vstupními náklady. Zároveň pro investory, kteří nemají za cíl diamant vlastnit je vhodná možnost nepřímé investice do těchto kamenů prostřednictvím dluhopisů. I tato cesta může přinést výnos, často dokonce vyšší než z investice do srovnatelně drahých diamantů. Avšak většina investorů, kteří se rozhodnou investovat do diamantů, chtějí vlastnit konkrétní kámen, kterým budou moci potěšit sebe nebo obdarovávaného ať již jako volného kamene uloženého v obalu nebo v podobě šperku. Taková investice již vyžaduje vysoké náklady na pořízení. Vzhledem k pozdější likviditě je výhodnější diamant ve formě volného kamene, který může být ve chvíli prodeje více atraktivní než tentýž kámen zasazený do šperku. Nutno podotknout, že diamanty ve šperku nejsou všechny, které jsou vidět v klenotnictvích, ty totiž nejsou opatřeny certifikáty. U šperků je postup takový, že si nejprve investor pořídí investiční diamant opatřený certifikátem a až poté je tento zasazen do drahého kovu. Diamant je vhodný pro investory, kteří uvažují nad dědictvím pro další generace, protože časem svoji hodnotu neztrácí, ale naopak může po několik generací dosáhnout významných hodnot.

Nákup volných diamantů nezasazených do šperku nabízí i více prostoru pro případné úpravy nebo přehodnocení. Na druhou stranu je z hlediska nízkého rizika investice do diamantů vhodná i pro začínající investory, investice je stabilní, nenachází se zde žádná výrazná fluktuace a kromě ovlivnění světovou ekonomikou nemusí být sledován žádný index. Prakticky nelze diamant při běžném zacházení znehodnotit, nepůsobí na něj fyzikální vlastnosti jako je teplo a vlhko. Navíc není náročná na údržbu ani úschovu a v případě, že si to investor přeje, může být dokonce velmi nenápadnou investicí. V případě, že se investor rozhodne pro uložení od nějaké společnosti, je nutno počítat s pravidelnými poplatky za úschovu.

Doporučení pro profesionální investory by byla určitě volba zařazení volného diamantu s minimální hodnotou čtvrt milionu korun do svého portfolia, v nynější době spíše barevný diamant, který nabývá ročně vyšších výnosů. Pro neprofesionálního s pomocí odborné investiční společnosti. Pokud investor nedisponuje dostatečnou sumou je lepší variantou diamantový dluhopis u něhož je pozitivní vyplacení ročního kuponu.

Investiční doporučení pro víno

V případě vína je nespornou výhodou variabilita cen investičních produktů a tím tedy větší příležitost pro drobné investory. Pro investora může být atraktivní i nákup samotného vína společně s návštěvou vinařství a ochutnávkou budoucí investice. Některá vína jsou spojena i se speciálními bonusy jakými jsou například prohlídka vinice a vinařství spojená s výkladem historie, popisem procesu výroby vína a ochutnávkou, a tak má investor i možnost proniknout hlouběji do problematiky investice.

Nevýhodou může být neznalost budoucí hodnoty a s tím spojená neexistence garantovaného výnosu, průměrný roční růst hodnoty je pouze orientační a skutečná cena vína se odvíjí od kvality skladování i například kvality ročníku. V případě, že však investor využije zkušeností odborníků a vsadí na vína z prověřených vinařství neměla by nastat možnost ztráty hodnoty. Náklady na skladování jsou další nevýhodou, která je s investicí do vína spojená vždy. Uschování v certifikovaném skladu je jistě dražší možnost, avšak při pozdějším prodeji se prokazatelně správné skladování může pozitivně projevit. Dalším výdajem může být právě doprava spojená s náklady na transport, v tomto případě je nejsnazší právě uchování ve skladu, odkud nemusí být transportován majiteli a po prodeji zase zpět. Ve spojení s burzou se investor nemusí bát likvidity za cenu nákladu na zprostředkování, naopak pokud je rozhodnuto investovat na vlastní pěst, je nevýhodou malý trh a tím i nízká likvidita, kdy v pravé chvíli nákupu nemusí být nalezen kupec. U neprofesionálního investora je záštita v podobě odborníka jistě vhodnější volbou. To i z hlediska nákupu falzifikátů, které nemusí být laikem odhaleny a může pak být nepříjemně překvapen při prodeji, kdy bude ztráta vyšší i o skladovací náklady. V případě nákupu vín „en primeur“ se však nic takového nestává. Při nákupu lahvových vín se může zdát i nevýhodou nemožnost ochutnání, v případě, že investor není ochoten zaplatit si kus i pro vlastní požitek. U takových tudíž ani nerozezná, zda bylo víno správně skladováno pokud není nákup uskutečněn přes certifikované sklady spojené s burzou.

Doporučení pro investory profesionály je především správná volba vinařství, kde bude zvolen již konkrétní mok, jako je například oblast Bordeaux ve Francii a konkrétně vína ohodnocena Grand Cru Classé, která jsou hodnocena mezi odborníky nejvyššími známkami. Při nákupu lahví po kusech je možné investovat od pěti tisíc korun, v případě investování přes Liv-ex je nákup uskutečňován po dvanácti lahvích. Výhodnější je koupě „en primeur“, avšak je nutno počítat s delší dobou investice. Pokud má investor větší obnos peněz a rozhodne-li se investovat pouze do vína, doporučuje se investovat do více druhů vín stejného ročníku.

Investiční doporučení pro čaje

Čaj je v porovnání s předchozími investicemi méně rozšířený a jeho likvidita je výrazně nižší pokud investor nemá možnost prodat na asijském trhu. Nespornou výhodou jsou nižší ceny investice a tak i možnost ochutnat nakoupené zboží, protože je cenově dostupnější. V České republice je skutečně velmi málo rozšířené investování do čaje a proto je pro neprofesionální investory velmi náročné se k podobné investici dostat, natož si ověřit pravost čaje, jeho cenu a možné budoucí výnosy a vzhledem k náročnosti procesu hodnocení čajů, by si sám stěžil nakoupený čaj ohodnotil. Ze všech čtyř investic je investice do čaje nejrizikovější i z hlediska reakce na celosvětové vlivy, které hýbou hodnotou čaje nejradikálněji.

Pokud by se investor rozhodl zařadit archivní čaje do svého portfolia, vhodný je Sheng Pchu-er, který má největší pravděpodobnost vysokého zhodnocení. Vysoké by mohly být po nákupu náklady na dopravu a na uchování. V obou případech je důležité dbát na charakter čaje a vytvořit pro něj takové podmínky, aby nebyla poničena struktura čaje a jeho vlastnosti.

Investiční doporučení pro komiksy

Poslední porovnávanou investicí jsou komiksy. Je to poměrně moderní druh investice, který se podle nynějších prognóz může jen čím dál více rozšiřovat. Cena komiksů začíná na částkách, které nejsou nikterak vysoké, náročné v rámci těchto investic je především správný výběr komiksu. Je potřeba hledět na hodnocení komiksu, popřípadě certifikaci, u takového investor nemůže udělat chybu. Méně se dá předpovědět u nových komiksů, které si teprve místo mezi vzácnými komiksy hledají. Takové však mohou při dlouhodobém intervalu získat svoji hodnotu a zařadit se mezi komiksy ohodnocené známkou.

Investování do komiksu je vhodné spíše pro neprofesionální investory, kteří v nich kromě uchovatele hodnoty mohou vidět i objekt sběratelství. To mohou být komiksy, ve kterých se například poprvé objeví některý z hlavních hrdinů, zvraty v podobě úmrtí hrdinů nebo první čísla komiksů, která jsou podle zkušeností ze světa nejžádanější.

Likvidita se velice problematicky stanovuje. Vzhledem k počtu zájemců se nedá čekat okamžitý prodej všech typů komiksů, pokud nechce investor prodělat. Oproti diamantům, vínu i čaji je likvidita nejslabší.

Žádná z investic se pro rok 2016 neprojevila jako ztrátová, všechny mají rostoucí charakter, ale zároveň všechny mají dlouhodobý nebo střednědobý charakter, tudíž je důležitá především prognóza do budoucích let. U diamantu, vína a komiksů se při správném výběru dá

očekávat nadále růst, u čaje tato data nelze odhadovat s ohledem na klimatické změny. Nejvyšší výnos je očekávaný u diamantů a vína, nejstabilnější je výnos diamantů.

Z hlediska likvidity lze vyzdvihnout opět fyzické kameny, diamantové dluhopisy a víno, které díky investičním společnostem existujícím na českém trhu zaručují prakticky okamžitý odkup, avšak to souvisí s náklady vydanými marží obchodníků. Čaj jako investice ještě nemá na českém trhu takové zastoupení, aby se dalo předchozím investicím konkurovat. U komiksů je především stěžejní, zda se investor rozhodne pro komiksy psané v originálním jazyce či v překladu do češtiny, tudíž říci, že likvidita je nízká by bylo stejně pošetilé jako tvrdit opak.

ZÁVĚR

Netradiční investice jsou ve světě investic velmi moderními a stále zajímavějšími položkami. Jsou však hodnoceny na základě stejných investičních kritérií, kterými jsou výnos, riziko a likvidita. Význam těchto investic však spočívá ve stabilitě v ekonomických krizích a tudíž jsou atraktivní položkou portfolia investorů. Jejich význam celosvětově roste a je velmi nepravděpodobné při správném výběru realizovat ztrátu.

Práce měla za cíl vymezení výhod a nevýhod netradičních investic na základě vybraných kritérií. Pro účely práce byly vybrány investice do diamantů, vína, čajů a komiksů.

V teoretické části byly stručně charakterizovány vybrané investice. Nejprve byl představen původ či výrobní postup každé z nich, místo vzniku nebo výroby, jejich konkrétní druhy a způsoby hodnocení na základě bodových škál či stupnic. U každé investice byly popsány správné zásady a náklady na uskladnění, které je důležité pro uchování investice pro pozdější prodej.

V praktické části byly popsány investiční formy vybraných aktiv a možnost jejich využití jako investice. Byly vybrány investiční diamanty, diamantové dluhopisy, investiční víno, archivní čaje a komiksy, které byly komparovány na základě faktorů, podle nichž by se měl investor rozhodovat. Byla zde zpracována investiční doporučení pro investice a uvedeny konkrétní příklady investic, jejich cena a výnos. V poslední kapitole byly uvedeny výhody a nevýhody pro investory, sestaveny na základě dat, jež byly zpracovány pro účely této práce.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Aktuálně.cz. [online]. [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.aktualne.cz/>.
- [2] CGC [online]. [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.cgccomics.com/>.
- [3] ComicBox.eu. [online]. [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.comicbox.eu/>.
- [4] Česká televize. [online]. [cit. 2016-03-08]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/>.
- [5] Český rozhlas. [online]. [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/portal/portal/>.
- [6] Čtenářská gramotnost a projektové vyučování [online]. [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.ctenarska-gramotnost.cz/>.
- [7] DIC - Diamond International Corporation. [online]. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://www.dicholding.com/>.
- [8] Doteky vína: magazín nejen o víně a delikatesách. [online]. [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.dotekyvina.cz/>.
- [9] Fairtrade: Česko a slovensko [online]. [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: <http://www.fairtrade-cesko.cz/#!>.
- [10] Finance. [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/>.
- [11] Global wines. [online]. [cit. 2016-01-19]. Dostupné z: <http://www.global-wines.cz/vyroba-vina>.
- [12] Chutná vína.cz: Internetový obchod s vínem. [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://vino.chutnavina.cz/>.
- [13] Hospodářské noviny: Byznys, politika, názory. [online]. [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://ihned.cz/>.
- [14] Investiční diamanty: Prodej diamantů, poradenství. [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <http://www.vipdiamonds.cz/>.
- [15] Investiční diamanty. Prodej briliantů a značkových českých šperků s diamanty. [online]. [cit. 2016-01-22]. Dostupné z: http://www.ceske-diamanty.cz/Barva_Colour_diamantu.asp.
- [16] Investujme.cz. [online]. [cit. 2015-10-15]. Dostupné z: <http://investice.finance.cz/>.

- [17] Investujeme.cz. [online]. [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/>.
- [18] JOHNSON, Hugh a Jancis ROBINSON. *Světový atlas vína*. Vydání první. Přeložil Lenka Svobodová. Praha: Slovart, 2015. ISBN 978-80-7391-978-8.
- [19] Klasek tee: Darjeeling and more [online]. [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://blog.darjeeling.cz/>.
- [20] Komiks aneb kreslený seriál.. [online]. [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.komix.kvalitne.cz/index.htm>.
- [21] Komiks Mag: Svět komiksů [online]. [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.totalmag.cz/komiks>.
- [22] LIV-EX: The Fine Wine Market. [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <https://www.liv-ex.com/home.do>.
- [23] Moje lahve.cz: Databáze českých a moravských vín. [online]. [cit. 2016-01-23]. Dostupné z: <http://mojelahve.cz/>.
- [24] M.Král & spol.: Greatest wines of the world. [online]. [cit. 2016-01-19]. Dostupné z: <http://www.mkral.cz/>.
- [25] Novinky.cz. [online]. [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/>.
- [26] PAGEL-THEISEN, Verena. *Diamanty: příručka hodnocení diamantů*. 1. české vyd. Praha: Optek, 2005. ISBN 80-239-2636-5.
- [27] PAVLÁT, Vladislav. *Kapitálové trhy*. 2. dopl. vyd. Praha: Professional, 2005. ISBN 80-86419-87-8.
- [28] PETTIGREW, Jane. *Čaj: rádce pro znalce*. Vyd. 1. Praha: Slovart, 2001. ISBN 80-7209212-X.
- [29] POLÁCH, Jiří. *Reálné a finanční investice*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-436-0.
- [30] PRIEWE, Jens. *Víno: malá škola*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2002. ISBN 80-242-0848-2.
- [31] Puerh.cz. [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://puerh.cz/>.
- [32] REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6.

- [33] Roklen24.cz: Ekonomika, trhy, finance. [online]. [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://roklen24.cz/>.
- [34] Sperky.cz [online]. [cit. 2016-01-25]. Dostupné z: <http://www.sperky.cz/magazin/posuzovani-diamantu-4c/>.
- [35] STEVENSON, Tom. *Světová encyklopedie vín: unikátní průvodce víny celého světa*. Vyd. 2. Praha: Balios, 1999. ISBN 80-242-0222-0.
- [36] SYROVÝ, Petr. *Investování pro začátečníky*. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3486-6.
- [37] Tastea. [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.tastea.cz/>.
- [38] THOMA, Michal. *77 čajů pro laiky i labužníky*. 1. české vyd. Praha: Slovart, c2014. ISBN 978-80-7391-871-2.
- [39] Týden.cz: Aktuální zpravodajství v souvislostech. [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.tyden.cz/>.
- [40] VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-86929-01-9.
- [41] VALTER, Karel. *Vše o čaji pro čajomily*. Vyd. 1. Praha: Granit, 2000. ISBN 80-85805-91-X.
- [42] VESELÁ, Jitka. *Investování na kapitálových trzích*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-647-9.
- [43] Vína z moravy, vína z Čech. [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.wineofczechrepublic.cz/>
- [44] Wine Investment Partners: In Vino Aurum. [online]. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: <http://www.wipartners.cz/>.